

האם פיהוק גורם לחירשות?

בזמן שיעור באוניברסיטה נוכחתי לדעת שכאשר אני מפהק איני שומע שום דבר מסביב, גם כשמדברים אליי. וברצוני לשאול: מדוע בזמן הפיהוק אנו הופכים לחירשים?

עמית

עמית היקר,

לפהק במהלך שיעור באוניברסיטה? קשה להאמין.

התנחם בכך שבזמן שלא שמעת את קול המרצה, הקשבת לשיעור שהגוף שלך העביר. אכן, חוש השמיעה שלנו מתעמר עם מאד בזמן פיהוק, אפילו פיהוק שקט לגמרי. זו תופעת לוואי של אחד ממנגנוני ההגנה של האוזן.

האוזן רגישה מאין כמוה, כדי שתוכל להבחין בקולות רקים שברקים. לרוע המזל, כמה ס"מ ממנה ממוקמת מג' רסת המזון הרעשנית של הגוף. אז יש לנו מנגנון שהופך אותנו לכבדי שמיעה בזמן הלעיסה. הנה עוד סיבה לא לדבר ליד שר לחן הסעודה – אף אחד לא שומע אותך. על המנגנון אחראי שריר בשם "מותח התוף" (טנסור טימפני" בלעז) שמחובר לעצם שמחוברת לעור התוף. כשהוא מתכווץ הוא מושך את העצם ומותח את עור התוף, וכשהוא מתוח והעצם

מוחזקת בחוזקה התנודות פוחתות. והתנודות, אם הספקת לשכוח, הן הצלילים שאנו שומעים. לרוב האנשים אין שליטה מודעת על השריר הזה. הם מפעילים אותו מבלי משים עם שרירי הלסתות. כשאתה מפהק אתה מפעיל את אותם שרירים, ושריר החירשות נכנס לעסק בלי שתשים לב. כשהשריר הזה מתאמץ לאורך זמן הוא מתחיל לרעוד, ואז אתה שומע טרטר עמוק ורועם. לפעמים זה קורה בפיהוק ארוך, ויש גם אנשים שעושים את זה בכוונה.

יש עוד שריר שהופך את אוזן לחירשת. התנודות שנקלטות בעור התוף מוגברות ומועברות לאוזן הפנימית באמצעות מערכת מנופים שמורכבת משלוש העצמות הקטנות בגוף, ולחלקה הפנימי מחובר "שריר המשורת" (סטפ" דיים" בלעז) שמעמעע את התנודות בתי גובה לרעש חזק ובזמן שאנחנו מדברים.

השריר הזה מגן עלינו מפני צליל קולנו שלנו, שמופק קרוב עד כדי סכנה לאיבר השמיעה.

כשאתה מהמהם כדי לא לשמוע מה אני שים אמרים אתה מפעיל את השריר הזה. זה לא רעש חזק שמטביע רעש חלש, אלא ממש "להוריד את הוליווד" באופן מכני באוזן. אם אתה נקלע למקום עם רעש חזק ואין עליך בדיוק אטמים, אתה יכול להמהם כדי להגן על האוזניים.

אצל עטלפים, שאינם יכולים להישות לעצמם להתבלבל בין הצווחות שבר קעות מגרונם להרים המוזחרים מהסביבה, השרירים האלה מפותחים בצורה יוצאת מגדר הרגיל, אבל גם אצל בני אדם פעור לתם מורגשת. לכן אנחנו חייבים להפסיק ללעוס, להפסיק לפהק ולהפסיק לדבר בעצמנו לפני שאנחנו יכולים אפילו להתחיל להקשיב למישהו אחר.

שאלות לבלדד השוחי: askbildad@callist.co.il

איך קוראים את העתיד באשפה?

ולמה מזבלות הן אתר ארכיאולוגי חשוב

← אחת מכל שש משאיות בארץ מריקה היא משאית זבל. אם יעמידו בשורה את שקיות האשפה שמשאיות מפנות מבתי העולם בכל שנה, טור הזבל יקיף את קו המשווה עשר פעמים, או לחלופין יגיע עד הירח.

האמריקאי הממוצע, שהוא שיאן העולם בזבל, מייצר יותר משלושה ק"ג פסולת ביום ויותר ממאה טונות פסולת תעשייתית. והחשובון הוא לא כולל פסולת תעשייתית. אחרי מותנו, גוויתנו תתפוס חלקת קבר, אבל הפסולת שייצרנו בחיינו תופסת טטה שמקביל ליותר מאלף חלקות קבר. לנפש.

רבע מהפסולת במזבלות אמריקה הוא אריות, שהופכות לאשפה היתר הוא בעיקר מוצרים שתוכנו להתבלות במהרה. בפסולת שנוצרת בשיטה השיווקית הזאת יש איום, אבל גם הזדמנויות

נה, ואנן שמה, התעשרה מיבוא פסולת נייר מאמריקה ומיוחורה על אדמת אסיה. בעוד סין מייצאת לארצות הברית ציוד מחשוב בכ"מ 50 מיליארד דולר בשנה, ארצות הברית מחזירה לסין את הפסולת תמורת כ"מ מיליארד דולר בשנה.

אבל זבל אינו רק תוצר תעשייתי גשמי. אם יודעים איך, אפשר ללמוד ממנו הרבה על עצמנו. הוא מידע מרוכז על אנרגיה, מזון, בריאות, פוליטיקה, יחסי בינלאומיים, כלכלה ושינויי אקלים, ונתבטא בו אספקלריה על חיינו, סדרי העדיפויות שלנו, כישלונותינו ומאויינו, ששוכנים בו מרוכזים וממוקדים הרבה יותר מאשר בעולם הנקי. כך טוען העיתונאי זוכה הפוליצר ארווארד יומס, ששני פרקים בספרו החדש "Garbology" (בתרגום חופשי: "זבלולוגיה") עוסקים בניסיון לערוך מחקר תרבותי על כסיסי הפסולת שנערמת בהרי האשפה של ניו יורק ולס אנג'לס. האחרון היה לפני כ"מ 60 שנה עמוק שאלים חוות ורפתות, ובמקומו מתנשא כיום הר בגובה של 150 מטר.

הביקור הארכיאולוגי של יומס בהרי וקברי האשפה מעלה בעיקר אזהרה ממוקדת מפני הכלכלה הבזבזנית שלנו: כרבע מהזבל באמריקה הוא אריות. התי עשייה והשיווק יצרו בכוונה מצב שבו חלק ניכר מכל מה שקונים נהפך לזבל כמעט מיד עם הרכישה. בנוסף, מצבורי האשפה האנושיים מראים כמה נרבת אופנת ההתיישנות המתוכננת של מוצרים: מכשירי חשמל, בגדים ואפילו רהיטים מתוכננים כך שיתבלו במהרה, ובמקום שיתקנו – ייורקו ויוחלפו

בחדשים, שוב ושוב. קצב הצמיחה של כמות הפסולת רומז שהמגמה משרתת את כיסם של הנוקטים בה, והמצב אך ילך ויחמיר. בארצות הברית, שבעקבותיה תיה אנחנו צועדים, כמות הזבל המיוצרת לנפש גדלה בכשליש במהלך שני העשורים האחרונים.

יומס מתחקה אחרי נחילי הזבל החדשים אל האוקיינוסים, שם מצטברות "יבשות" קטנות של זבל פלסטי. האשפה המלאכותית הזאת, המוכרת לנו מהסחף המגיע לחוף, גורמת נזקים איריים במעי מקי הים: היא סותמת וחונקת את שרשרת המזון שתחילתה בפלקטון ורגיגים קטנים וסופה במקורות המזון שמאכלים את האנושות. בין היתר, הזבל מוצא את דרכו אל גופם של בעלי חיים ימיים. באחרונה נמשה מהים לווייתן שמת מרעב, ובבטנו נמצאו יותר מ-200 ק"ג פלסטיק.

המושג "Garbology", שהוא כותרתו של הספר, התחיל כשש לענף בארכיאולוגיה שעסק בלימוד על תרבויות מתוך חקר הפסולת שהותירו אחריהן. יומס מתאר את הפיכתו של הענף הזה למדע מוכון עתיד. עתיד שבו יהיה אפשר גם לשפר את מדיניות ייצור הפסולת שלנו וגם לנצל עוד מההזדמנויות שהיא מציעה – ניצול גו המתאם שנפלט ממזבלות הוא דוגמה אחת שיומס מעלה. הרי הזבל עשויים לסגור עלינו, אבל בנייהם אפשר גם לפלט נתיב למציאת חדשה.

רפאלי הוא ראש מרכז שניא לחקר האינטרנט באוניברסיטת חיפה sheizaf.rafaeli.net

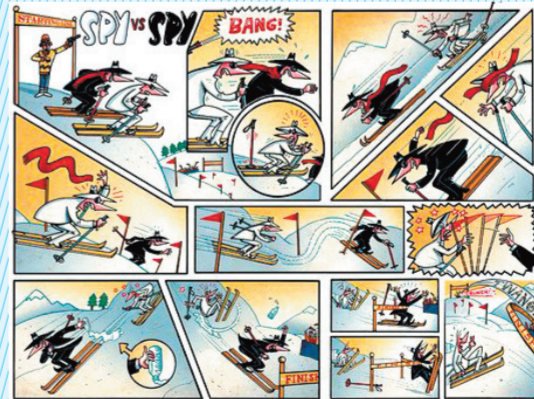

1

אבולוציה: סוד גיל העמידה

גיל העמידה מאיים על אנשים גיל 40 מסמו עבור רובנו את אמצע החיים, ועבור לא מעט אנשים זוהי מחשבה מדכאת. מחקרים חדשים, עם זאת, מראים לא רק עד כמה גיל העמידה חשוב עבורנו, אלא יותר מזה: את החשיבות המכרעת שיש לשנים האלה בהפיכת המין האנושי למה שהוא. כל הפריטים בכתבה מחכימה ביושינגטון פוסט.

<http://is.gd/mYtgb>

2

מאייב: MAD חי וקיים

מגזין הקומיקס המיתולוגי "MAD" ראה כבר ימים יפים מאלה מבחינת תפוצה והשפעה. אבל עובדה שהוא עדיין איתנו. עכשיו, ברוח הזמן, הוא מקבל גם קיום דיגיטלי על גבי האיפד. למי שתוהה, השערים המתפקלים זכו לטיפול מיוחד וימשיכו להתקיים גם דיגיטלית. מני לשישה גיליונות עולה 10 דולר, ועמו גם גישה לקלאסיקות מהארכיון.

<http://is.gd/5mlLzO>

3

לבית: קנקן נהדר

אם אתם מחככים לקנות רק פריט משבח ו/או גינה אחד הקיץ הזה, כנראה לא תמצאו משהו מושלם יותר לאקלים הישראלי מנקנון הזכוכית העצום הזה, שמכיל כמעט 7 ליטר של לימונדה, מיץ תפוחים או כל משקה מרענן אחר שירצוה את צמאונכם. והכי טוב: הוא בא עם ברז קטן וחמוד! 50 דולר, לא כולל משלוח.

<http://is.gd/fx1cnX>

4

רכב: האמריקאיות הגדולות

ריצוד המוגד מוכר לצופי תוכנית הקאלט הבריטית "Top Gear" בתור אחד שיש לו חולשה למכוניות אמריקאיות. ממש עשוי הוא גמר לצלם סדרת רכב חדשה בארצות הברית, ובמגזין "GQ" ביקשו שיבחר את עשר המכוניות האמריקאיות הטובות של כל הזמנים. ברשימה חשודות מיידית, כמו שברולט קורבט ופורד מוסטנג, אבל גם משאית כיבוי אחת (!). כ"ף.

<http://is.gd/rvqYsX>

צילום: מאורס וולמיייר (Maurice Voimeyer)

5

משקפיים: אוקי נך

משקפי השמש של אוקי נך הם לא בדיוק החפצים האלגנטיים ביותר בעולם, אבל הפופולריות שלהם בקרב ישראלים מחיבת התייחסות למיזם החדש של החברה, Custom. באתר תוכלו להרכיב לעצמכם את משקפי החלומות שלכם, החל בגזרה, עבור בצורת הענשה וכלה בגוון שלה. מ-130 דולר וצפונה.

oakley.com/custom

משחק: תשבטטריס

Spelltower הוא משחק מילים סופר-ממכר לאייפון ואייפד – שילוב בין טטריס ותשבצי התפוזות הידועים לשמצה. בפורמט הבסיסי מתחילים במסך מלא אותיות, ומתחילים לחפש מילים בקו ישר או אלכסוני. ככל שהמילה ארוכה יותר, הנקט הדיקפי שהיא גורמת לאותיות שסביבה גדול יותר, והלחץ מתרוקן מהר יותר. גרסת המולטי-פלייר מוצלחת לא פחות. 0.99 דולר.

<http://spelltower.com>

7

ספר: ימי ה-BMX

לפני ארבע שנים בבייג'ינג עשו אופני ה-BMX את הספתח שלכם בתור ענף אולימפי מהמניין. עכשיו, לקראת הבמה המכובדת שהם יקבלו בלונדון, מגיע לחדשים "Rad Rides", אלבום מהודר ועמוס בציורים שמקדש להיסטוריה המפוארת של האופניים הכי קוליות אור. 19 ליש"ט.

<http://is.gd/2eDqyn>

